

MODERN DIRECTIONS IN EDUCATING THE YOUNGER GENERATION BASED ON NATIONAL VALUES

Sahoddinova Guzal Sobid qizi

Third-Year Student, Pedagogy Program, Samarkand State Pedagogical Institute

Sarimsaqova Muyassar Shavkat qizi

Third-Year Student, Pedagogy Program, Samarkand State Pedagogical Institute

Abstract

The article presents an analysis of modern trends in the education of the younger generation based on national values, the role of national values in the life of society, as well as new trends in instilling national values in the modern education system - a student-centered approach, integrative education, and the use of information technology - on a scientific basis.

Key words

National values, modern education, youth, upbringing, spirituality, information, folk oral literature, pedagogy.

MILLIY QADRIYATLAR ASOSIDA YOSH AVLODNI TARBIYALASHNING ZAMONAVIY YO‘NALISHLARI

Sahoddinova Guzal Sobid qizi

Samarqand davlat pedagogika instituti Pedagogika yo‘nalishi 3-kurs talabasi

Sarimsaqova Muyassar Shavkat qizi

Samarqand davlat pedagogika instituti Pedagogika yo‘nalishi 3-kurs talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqolada milliy qadriyatlar asosida yosh avlodni tarbiyalashning zamonaviy yo‘nalishlari tahlili, milliy qadriyatlarning jamiyat hayotidagi o‘rni hamda zamonaviy ta’lim tizimida milliy qadriyatlarni singdirishning yangi yo‘nalishlari — shaxsga yo‘naltirilgan yondashuv, integrativ ta’lim, axborot

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-7, 2026**

texnologiyalaridan foydalanish asosida amalga oshirilayotganligi ilmiy asoslarda bayon etilgan.

Аннотация. В статье представлен анализ современных тенденций воспитания подрастающего поколения на основе национальных ценностей, роли национальных ценностей в жизни общества, а также новых тенденций привития национальных ценностей в современной системе образования – личностно-ориентированного подхода, интегративного образования, использования информационных технологий – на научной основе.

Kalit soʻzlar. Milliy qadriyatlar, zamonaviy taʼlim, yoshlar, tarbiya, maʼnaviyat, axborot, xalq ogʻzaki ijodi, pedagogika.

Ключевые слова. Национальные ценности, современное образование, молодежь, воспитание, духовность, информация, народное устное творчество, педагогика.

Xalqning maʼnaviyati va madaniyati, uning haqiqiy tarixi va oʻziga xosligi, qayta tiklanayotganligi, jamiyatimizni yangilash va taraqqiy ettirish yoʻlida muvaffaqiyatli ravishda olgʻa siljitishda hal qiluvchi bosh ahamiyatga egadir. Yoshlar hayotida milliy va umuminsoniy qadriyatlarning oʻrni muhim milliy qadriyatlarni yaxshi bilmagan yoshlarning xatti-harakatlarida nosogʻlom aqidaparastlik holatlari tezroq joy oladi. Mustaqillik yangi qadriyatlar tizimiga, milliy madaniy meros va anʼanalarga tayanish orqali yoshlarni umuminsoniy qadriyatlarni toʻgʻri baholashlari yangi imkoniyatlar ochib bermoqda.

Qadriyatlar faqat oʻtmish uchun qadrli boʻlmasdan, balki hozirda ham kelajak taraqqiyotida ham qadrli boʻlib, ular jamiyat taraqqiyotiga ijobiy taʼsir qiladi hamda kishilar ongiga singib ijtimoiy ahamiyat kasb etadigan moddiy, maʼnaviy, tabiiy, diniy, axloqiy, falsafiy va h.k.lar majmui tushuniladi. Tarbiya jarayonida milliy qadriyatlar yoshlarning milliy oʻzligini anglashini mustahkamlaydi, ularni xalqiga, Vataniga

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-7, 2026**

sadoqat ruhida tarbiyalaydi, odob, mehnatsevarlik, halollik, insof, mehr-oqibat kabi fazilatlarni shakllantiradi.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev – ta’lim-tarbiya – bu bizning kelajagimiz, hayot-mamot masalasi. Shu bois, bu sohadagi islohotlarni kechiktirishga haqqimiz yo‘q. Qanchalik murakkab bo‘lmasin, maktab ta’limida poydevorni bugundan mustahkam qo‘yishimiz kerak. Hech qachon unutmaylik, dunyodagi o‘tda yonmaydigan, suvda cho‘kmaydigan eng katta boylik bu – bilim va tarbiyadir!

Yangi O‘zbekistonning asosiy ustuni – bilim, ta’lim va tarbiya bo‘ladi! Bugungi kunda Yangi O‘zbekiston davlati va jamiyati ta’lim-tarbiya jarayoni oldiga milliy tarbiya an‘analari bilan ma’nan sug‘orilgan, axloq etiketlarini egallagan o‘g‘il va qizlarni tarbiyalash vazifasini qo‘ymoqda. Bu vazifani muvaffaqiyatli ado etish uchun pedagoglar hamda ota-onalar shubhasiz ajdodlar merosiga tayanadi.

Ma’lumki, tarbiya inson shaxsi ma’naviyatini, e’tiqodini, o‘zini anglash, yon atrofga bo‘lgan munosabatini shakllantirishga qaratilgan jarayondir. Shunday ekan, ushbu jarayon mutanosibligini ta’minlashda ta’lim- tarbiya ishini uyg‘un tarzda olib borish lozim bo‘ladi. Ta’lim orqali yoshlar hayotida o‘z o‘rinlarini topishda ma’lum bir kasb- hunarni o‘rganish bilan birga, o‘zlarini bo‘lajak hayotga tayyorlab boradilar. Mustaqillik yoshlar hayotida yangi davrni belgilab berdi va yoshlarning buni chuqur his etishlari maqsadga muvofiqdir. Yoshlar dunyoqarashida milliy-ma’naviy qadriyatlarni mustahkamlashdan ko‘zlangan maqsad ularni faqat o‘z qadriyatlariga tayanib yashashga o‘rgatish emas, balki shu umumbashariy qadriyatlarni ham o‘zlashtirib, mamlakatning o‘ziga hos taraqqiyoti unga bog‘liqligini hisobga olib yashashga, ishlashga da’vat etishdir. Bundan tashqari, milliy- ma’naviy qadriyatlarni chuqur bilish yoshlar tomonidan mustaqillikni asrab- avaylash, himoya qilish va mustahkamlashga o‘zining ijobiy ta’sirini ko‘rsatadi. Bu mamlakatning istiqboldagi rivoji bilan uzviy bog‘liqdir.

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-7, 2026**

O‘zbekiston miqyosida esa, ta’lim tizimida amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli islohotlar va Prezidentning ta’lim sohasiga qaratgan e’tibori doirasida zamonaviy tarbiya konsepsiyalari dolzarbligi yana ham ortib bormoqda. Bugungi kunda O‘zbekistonda yoshlarni ijtimoiy, axloqiy va madaniy jihatdan yetuk shaxslar etib tarbiyalash, ularni dunyoqarashli, axborot texnologiyalarini mukammal biladigan va raqobatbardosh mutaxassislar sifatida rivojlantirishga alohida urg‘u berilmoqda. Zamonaviy tarbiya konsepsiyalarining joriy etilishi, milliy ta’lim tizimining yanada raqobatbardosh va zamonaviy talablarga mos ravishda rivojlanishini ta’minlaydi. O‘zbekistonda uzluksiz ta’lim-tarbiya tizimini takomillashtirish yo‘lida olib borilayotgan islohotning muhim yo‘nalishi sifatida ta’lim jarayonini texnologiyalashtirish e’tirof etildi. Bu jarayonning samaradorligi o‘qituvchilar tomonidan zamonaviy tarbiya texnologiyalarini ta’lim amaliyotida faol qo‘llanilishi, zamonaviy texnologiyalardan xabardor bo‘lishini ta’minlaydi.

Bugungi kunda tarbiyalashning zamonaviy yo‘nalishlarining rivojlanishi va joriy etilishida innovatsiyalarni joriy etish muhim ahamiyat kasb etadi. Bu milliy qadriyatlarga tayangan holda zamonaviy texnologiyalarga asoslangan tizim tushuniladi.

Tarbiyalashning zamonaviy yo‘nalishlari:

O‘quv dasturlari - O‘zbekistonda ta’lim tizimi izchil ravishda yangilanib, xalqaro tajribalar o‘rganilmoqda, zamonaviy pedagogik texnologiyalar va usullar tatbiq etilmoqda. Bunga misol sifatida, "Ta'lim to'g'risida"gi qonun, ta'limning yangi milliy standartlari, darslik va o‘quv-uslubiy qo‘llanmalarni yangilash kabi islohotlarni keltirish mumkin. Tarbiya” fani bo‘yicha darsliklarni yaratishda buyuk bobolarimiz asarlaridan keng foydalanish samarali natijalar bermoqda.

Tarbiyaviy dasturlar va tadbirlar - milliy qadriyatlarni va Vatanga muhabbat tuyg‘usini rivojlantirish maqsadida respublika hududlarining urf-odatlarini va milliy an’analaridan kelib chiqib amaldagi ta’lim-tarbiya dasturlarini zamonaviylashtirish

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-7, 2026**

orqali boyitish lozim. Shu yo‘l bilan yosh avlodda o‘z xalqining tarixiga, madaniyatiga va Vataniga mehr-muhabbat tuyg‘ularini chuqur singdirish, ularni milliy iftixor va fuqarolik mas‘uliyati ruhida tarbiyalashga erishiladi.

O‘yinli texnologiyalar. Milliy qadriyatlarni yosh avlod ongi va qalbiga zamonaviy ta‘lim vositalari hisoblangan interaktiv metodlar va kreativ topshiriqlar orqali singdirish yaxshi natija beradi va o‘rganish jarayonini qiziqarli qiladi. Masalan: “Maqollar janggi” – milliy qadriyatlar bilan birlashtirgan metod hisoblanib bu o‘yinda bolalar xalq maqollarini yod olishadi kim ko‘p aytsa g‘oliblikni qo‘lga kiritadi. Bu metod orqali axloqiy qadriyatlardan hallolik, sabr, mehr ko‘rsatish, yaxshilik qilish kabi fazilatlarni chuqurroq o‘rganadi.

Loyihaviy faoliyat - Loyihalash texnologiyasidan foydalanish o‘quvchilarga individual va differensial yondashish imkonini beradi. Har bir loyiha o‘ziga xos xususiyatga ega bo‘ladi, shu sababli ular ma‘lum belgilariga ko‘ra tasniflanadi. Masalan: “Milliy urf-odatlarimizni bilamizmi?” kabi loyihalar orqali o‘quvchilar milliy qadriyatlarni amalda o‘rganib, ularni zamonaviy hayot bilan uyg‘unlashtirishni o‘rganadilar.

Multimedia texnologiyasi. Hozirda multimedia tarbiya jarayonida juda ko‘p ishlatilmoqda bu bolada ko‘rgazmalilik va tushunarlikni oshiradi yoshlarning tafakkurini, axloqiy fazilatlarini va ma‘naviy ongini shakllantiruvchi muhim vosita sifatida xizmat qiladi.

Xulosa: Bugungi kunda shunchaki bilim egasi bo‘lgan insonni emas, balki ijodkor, o‘z iste’dodi bilan ajralib turuvchi, ishbilarmon, har tomonlama rivojlangan komil insonni tarbiyalash zamon taqozosidir. Globallashtirish davrida yoshlarning ongida milliy qadriyatlarni shakllantirish ularni begona g‘oyalardan asraydi, vatanparvarlik, insonparvarlik va ijtimoiy mas‘uliyat tuyg‘ularini mustahkamlaydi. O‘quv -tarbiya jarayonlarini tashkil etishda an‘anaviy usullardan farqli o‘laroq, yangicha pedagogik

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-7, 2026**

yondashuvlarni o‘zlashtirish va ta’lim jarayonida qo‘llash zamon talabi hisoblanib milliy qadriyatlarni o‘qitish jarayoniga integratsiya qilish, raqamli texnologiyalar orqali targ‘ib etish, shaxsga yo‘naltirilgan va ijodiy yondashuvlarni qo‘llash yoshlarning ma’naviy barkamolligini ta’minlaydi. Milliy qadriyatlar bilan zamon talablari o‘rtasida uyg‘unlik yaratish — Yangi O‘zbekiston yoshlarini milliy o‘zligiga sodiq, zamonaviy fikrlovchi va raqobatbardosh shaxslar sifatida tarbiyalashning kafolatidir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. R.G.Safarova, N.R.Masharipova, N.Ch.Rustamov. “Milliy tarbiyamiz xazinasidan durdonalar” Toshkent-2024-yil
2. Q.Nazarov “Qadriyatlar nazariyasi” Toshkent 1998-yil
3. M.J.Mutalipova “Xalq pedagogikasi” Toshkent-2015-yil
4. Ta’lim tarbiyaning dolzarb muammolari. Ortiqova Zulfiya Nurmaxamatovna. Farg‘ona 2004-yil
5. Nodira Alimuxamedova “Milliy qadriyatlarning yoshlar ma’naviyatini yuksaltirishdagi o‘rni” [2-b]
6. O‘zbekistonda tarbiyaning zamonaviy konsepsiyalari. Avezova Sabina Rustam qizi [2-3 b]